

ὁ Ἀχμέτ δὲν ἐθύμωσε ποτῶς, ἀλλ' ἀποῦ ἀπηλ-
λάγη ἀπ' αὐτὸν καὶ τὸν ἀνήγειρε, τοῦ ἐπέφερε
ἰσχυροῦς τινὰς κτύπους διὰ τοῦ σχοινίου χωρὶς
τῆς ἐλαχίστης ταραχῆς, καὶ εὐχαριστήθη νὰ τῷ
ἀποτείνῃ διὰ τῶν ἄκρων τῶν χειλέων, σφίγγων
τοὺς ὀδόντας του τὴν Ἑλληνικὴν ὕβριν, ἥτις μετέβη
καὶ εἰς τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν, Κερατῆ.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΔΩΡΑ ΙΣΤΡΙΑΣ.

Περὶ τοῦ πολυθρυσλήτου συγγράμματος τῆς
Δώρας Ἰστριάδος « αἱ γυναῖκες ὑπὸ γυναικὸς »
ἀναγινώσκουμε ἐν τῇ Δουραρείῳ Ἠχοῖ (Echo de
la Dordogne), ἐφημερίδι τῆς μεσημβρινῆς Γαλ-
λίας, τῇ 16 Ἰανουαρίου 1865. (— Αἱ κατὰ Δευ-
τέραν συνδιαλέξεις — γραμματολογικὴ ἐπιθεώ-
ρησις) τὰ ἐξῆς, ἅπερ κρίνομεν εὐλόγον νὰ κοι-
νοποιήσωμεν τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταίς· διότι
ἡ συγγραφή, περὶ ἧς ὁ λόγος, εἶναι γνωστὴ καὶ
προσφιλεὶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὑπὲρ ἧς πολὺ αἰεὶ
ἠκούσθη ἡ εὐγλωττος αὐτῆς φωνὴ ἐν τῷ δικαστη-
ρίῳ τῆς ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ Εὐρώπῃ κοινῆς γνώμης.

Η Κ. Δώρα Ἰστριάς εἶναι γυνὴ συγγράφουσα, ἥ
ὡς λέγουσιν οἱ Ἀγγλοὶ, συγγράφισσα, τῶν καθ' ἡμᾶς
ἀξιολογωτάτων· τὸ δὲ ὕψος τοῦ πνεύματος αὐτῆς,
ἡ βαθεῖα πολυμαθία καὶ τὸ καθολικὸν τῶν γνώ-
σεων ἀναδεικνύουσιν αὐτὴν πολὺ ἀνωτέραν τῶν
πλείστων ὁμοφύλων αὐτῇ τῶν τὰ μάλιστα κατὰ
τὰ γράμματα διακρίθεισων. Τὰ κυριώτατα αὐτῆς
συγγράμματα· ἡ Γερμανικὴ Ἑλβετία (1856), 4
τόμοι· ὁ ἐν τῇ Ἀνατολικῇ ἐκκλησίᾳ μοραστικός
βίος (1858) 4 τόμοι. Αἱ Ἀνατολίτιδες (1860) 2
τόμοι. ἡ Διαδρομὴ ἐκ τῇ Ἠπειρωτικῇ Ἑλλάδι καὶ
τῇ Πελοποννήσῳ (1863) 2 τόμοι, ταῦτα ἀναδει-
κνύουσι νοῦν ἐμπνεόμενον ὑπὸ τῶν γενναίων ἰδεῶν
τῶν περὶ τῆς προόδου καὶ τῆς ἀδελφικῆς ἀναπτύ-
ξεως τῶν φυλῶν, καὶ πεποιθότα, ὅτι ἡ ἱστορία καὶ
ἡ ἐπιστήμη εἶναι ἀρμυδιώτεραι ἢ τὸ μυθιστόρημα,
ὅπως φωτίσωσι τὴν πορείαν τῆς ἀνθρωπότητος.

Τοῦτο δὲ εἶναι ἀναντιρρήτον· καὶ ἂν σκοπὸς
τοῦ μυθιστορήματος ᾗτο νὰ λύσῃ τὰ ἐκκερμητῆ
τήματα, ὁμολογητέον, ὅτι μέχρι τοῦδε τοῦλάχισ-
τον, χάκιστα τὴν ἐντολὴν αὐτοῦ ἐξεπλήρωσε·
διότι ἀρκεῖ ν' ἀναισθησώμεν τὰς ἀδεξίους ἀπο-
πείρας τῆς κυρίας Σάνδ. Τὰς δὲ θεωρίας τῆς συγ-

γραφίδος τῆς *Λαλίας* κατέβαλε σήμερον οὐχὶ ὁ
λόγος, ἀλλ' ἡ ἀηδία· διότι ποῦ εὐρίσκεται ἡμέρον
ἀναγνώστης τόσῳ ῥωμαλέος, ὥστε νὰ καταπῇ ἄ-
νευ πυκνῆς χάσμης τὸ ἀμάρτημα τοῦ Μ. Ἀντω-
ρίου, ἢ τὸ δεῦτερον μέρος τοῦ Κορσυνέλου. Πλα-
νῶνται δὲ, ὡς πέποιθα, οἱ νομίζοντες, ὅτι σκοπὸς
τοῦ μυθιστορήματος εἶναι ἡ διδασκαλία καὶ ἡ ἡθο-
ποίησις· διότι τοῦτο εἶναι καλλιτέχνημα οἷον τὸ
ποίημα, ἡ εἰκὼν καὶ τὸ μέλος· ὁ δὲ μυθιστοριογράφος
οὔτε ἡθολόγος, οὔτε γνωμολόγος εἶναι. Ἐξ ἐ-
ναντίας ἡ πρόθεσις αὐτοῦ εἶναι νὰ εἰκονίσῃ τὴν
ζωὴν, τὴν ἐμφάνειαν τῶν δυνάμεων, τὴν ἀνάπτυ-
ξιν τῶν παθῶν καὶ τῶν χαρακτήρων· ὅθεν οὔτε
φέγει, οὔτε ἐπιδοκιμάζει. Πρὸς αὐτὸν δὲ ὁ φιλάρ-
γυρος εἶναι ὡραῖος, ὅταν περὶ τῆς ζωηροτάτης
χαρακτῆρας, τὸν λεπτότατον δόλον, τὴν πληρε-
στάτην τέλος τῆς φιλαργυρίας εὐφυνῇ. Οὐδόλως
δὲ ὑπὲρ, ἢ κατ' αὐτοῦ διατιθέμενος, ἐκθέτει μόνον
καὶ δεικνύει τὸν προσβαλόντα αὐτὸν τύπον διὸ διὰ
τῶν λεπτομερειῶν αὐτοῦ, τῆς ἀκριβοῦς τῶν πα-
ρατηρήσεων αὐτοῦ, τῆς ζωηρότητος τῶν χρωμάτων,
δι' ὧν ἐμψυχοῖ τὸν εἰκονιζόμενον, καθιστᾷ ἡμᾶς
μετόχους τοῦ ἰσχυρῶς αὐτὸν προσβαλόντος θεά-
ματος.

Ἡ Ἑλένη Γκίκα, διότι τὸ Δώρα Ἰστριάς εἶναι
φιλολογικόν τι ψευδώνυμον, ἐγεννήθη ἐν Βουκουρε-
στίῳ τῷ 1828. Ὁ δὲ πρίγκηψ Μιχαὴλ Γκίκας, ὁ
πατὴρ αὐτῆς, παρέσχεν αὐτῇ ἐκπαίδευσιν κατὰ
τὴν ἐν τῇ Δύσει, καὶ περιήγαγεν αὐτὴν κατὰ τὰς
περιηγήσεις αὐτοῦ εἰς Ἰταλίαν, Αὐστρίαν, Σαξω-
νίαν, Πρωσσίαν κτλ. Συνεζύχθη δὲ εἰκοσι καὶ ἐνὸς
ἔτους τὸν (Ῥώσον) πρίγκηπα Ἀλέξανδρον Κολ-
τσῶφ Μασσάλσκη, ὃν ἠκολούθησεν εἰς Πετρούπο-
λιν. Βυεῖδης δὲ οὖσα, νοήμων, λογία, καὶ σῶμα
καλῶς γεγυμνασμένον ἔχουσα, ἔτυχεν ἐντίμου ὑ-
ποδοχῆς παρὰ τῇ ἀνωτέρᾳ τῶν Ῥώσων κοινωνίᾳ
καὶ ἔλαμψεν ἐν τῇ αὐλῇ.

Ἀλλὰ τὸ μὲν ὑπερβόρειον ἐκεῖνο κλίμα ἐπηρέα-
ζε τὴν υἱείαν αὐτῆς, αἱ δὲ φιλελεύθεραι ιδέαι,
ἃς οὐδόλως ὑπέκρυπτεν, ὀχληροῦς αὐτῇ καθίσταν
τοὺς περὶ τὸν αὐτοκράτορα Νικόλαον. Ἴσως δὲ
καὶ ἀσυμφωνία τις μεταξὺ τῶν αἰσθημάτων αὐτῆς
καὶ τῶν τοῦ συζύγου αὐτῆς ἐτι μᾶλλον τὸν βίον
αὐτῆς ἐδυσκόλυνον. Ὅθεν περὶ τὸν Ἀπρίλιον 1855
κατελίμπανε τὴν Ῥωσσίαν, ἐν ᾧ ὁ πρίγκηψ Μασ-
σάλσκης μετέβαινεν, ὅπως κατοικήσῃ εἰς Μόσχαν.
Ἡ Κ. Δώρα Ἰστριάς κατόκησε κατ' ἀρχὰς ἐπὶ δύο
ἔτη ἐν Ἑλβετίᾳ· μετὰ ταῦτα δὲ περιηγήθη εἰς τὴν
Ἑλλάδα, ἐνθα ἐνθουσιωδῶς αὐτὴν ὑπεδέξαντο. Ταύ-

τας τὰς ἐνδείξεις ἐδικαιολόγει ἡ δημοσίευσίς τῆς *Ἑλληνικῆς ἐθνότητος*, δι' ἧς ἐνθέρμως συνηγωνίζετο ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων καὶ τοῦ μέλλοντος τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Νῦν δὲ κατοικεῖ ἐν Αἰθόρῳ.

Ἐχῶ πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν εἰκόνα τῆς ἐπισήμου ταύτης γυναικός· ἡ κατατομὴ εἶναι ἐπιμήκης, κάλλιστον ἐμφαίνουσα διάγραμμα· τὸ μέτωπον ὑψηλὸν καὶ ἡρέμα κυρτούμενον, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ ἐκφράζουσι γλυκύ τι ἄμα καὶ ὑπερήφανον. Ἡ ρίς, μεγάλη ὅπως οὖν, εἶναι εὐγραμμος· ἡ δὲ ὠοειδὴς αὐτῆς ὄψις καταδεικνύει εὐσχημάτιστα χεῖλη καὶ πώγωνα γενναίων καὶ οἱ μῦς τοῦ τραχήλου ἐμφαίνουσι χάριν ἄμα καὶ ἐνεργότητα. Καταδεικνύεται δὲ ὅτι ἀρρένωπά τινα γυμνάσια, ἡ κολύμβησις, ἡ ἵππασία, ἡ σκόπευσις ἀρέσκουσιν εἰς τὴν ἑκτακτὸν ταύτην φύσιν, εὐρωστοῦσαν ὥς αἱ ἐπὶ τοῦ Περικλέους Ἀθίδες. Ἀλλ' ἡ σωματικὴ αὐτῆς ἀνάπτυξις οὐδόλως παρέδραψε τὴν καλλιέργειαν τοῦ πνεύματος· διότι τὰ πάντα ἔμαθεν ἱστορίαν, φιλοσοφίαν, φυσιολογίαν, καλλιτεχνίαν. Γινώσκει δὲ ἐννέα γλώσσας. Ἀκούετε, ὑμεῖς ὃ συμπολιταί μου; ἐννέα γλώσσας! ἐν ᾧ ἡμεῖς μόλις γινώσκουμεν τὴν δυστυχῆ ταύτην γαλλικὴν γλῶσσαν καὶ λαλοῦμεν αὐτὴν ὡς ἑγγιστα! Τοῦτο ἤθελε κατασχῶναι ἡμᾶς, ἂν δὲν σπεύσωμεν ν' ἀποδώσωμεν τὸ φαινόμενον τοῦτο εἰς τὴν φύσιν, ἥτις ἐπρόκειτο τινὰς φυλάς διὰ θαυμασίας δεξιότητος πρὸς τὰς γλώσσας, ἡμᾶς δὲ ὅλως τοῦ δωρήματος τούτου ἐστέρησε.

Πόσαι Γαλλίδες, ἐννοῶ δὲ τὰς ἐπὶ παιδείᾳ φημιζομένας, γράφουσιν ἥττον εὐκόλως καὶ κομφῶς ἢ ἡ ξένη αὕτη! Ἡ φράσις τῆς Κ. Δώρας Ἰστριάδος δὲν εἶναι πάντοτε ὅλως ἄμειπτος, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡ συνθήκη εἶναι καλλίστη, ἀπλὴ καὶ περιβαλλομένη τὴν ἑκτασιν καὶ ἀρμονίαν τῆς ἑλληνικῆς περιόδου· ἀξιοπαρατήρητος δὲ διὰ τὴν ἀκριβοῆρην μυστήν καὶ τὴν κυριολεξίαν.

Ἡ Κ. Δώρα Ἰστριάς, διὰ τῆς μεγαλοφυΐας, διὰ τῶν ιδεῶν, ὑπὲρ ὧν ἀγωνίζεται, εἶναι ἡ διανοητικὴ γέφυρα ἡ συνάπτουσα τὴν Ἀνατολὴν μετὰ τῆς Δύσεως. Ἡμῖν μὲν γνωστοποιεῖ τὴν Ἀνατολὴν κατὰ τὸν ἐνδόμυχον αὐτῆς βίον, κατὰ τὰ ἰδιάζοντα αὐτῇ ἦθη καὶ καθιστᾷ ἡμῖν αὐτὴν ἀγαπητὴν, ὡς ἀδελφὴν, ἧς τὴν κηδεμονίαν εἴμεθα διαπεπιστευμένοι. Εἰς δὲ τὴν Ἀνατολὴν καταδεικνύει ὅτι ἡ εὐμένεια τῶν δυτικῶν ἐθνῶν, ἡ παρὰδοχὴ τῶν πολιτιστικῶν ἀρχῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ μεγαλεῖον αὐτῶν, εἶναι ἄφρακτα εἰς τὴν ἀναγέννησιν αὐτῆς. Αἱ δὲ ἐν τῇ Ἑλλάδι καὶ Βλαχίᾳ νεώταται μετα-

βολαὶ ἀποδεικνύουσι, πόσον ἀκριβὴς καὶ βαθύνουσιν εἶναι ἡ προαίρεσις τῆς Κυρίας Δώρας Ἰστριάδος, ἧς τὸν κάλαμον ἐκίνησε καὶ ἐνέπνευσε τὸ ὑψηλότερον τῆς δικαιοσύνης αἶσθημα. Πέποιθα δὲ, ὅτι τὸ μέλλον θέλει πραγματιώσῃ τοὺς φιλάτους αὐτῇ πόθους.

Ἀλλ' ἰδιαιτέρως τῆς σκοπὸς, εἰς ὃν οὐχ ἥττον ἐπιμόνως πρόσκειται, εἶναι ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς γυναικός· τὸ δὲ ἀξιόλογον πόνημα αἱ γυναῖκες ὑπὸ γυναικός, εἶναι μακρὰ τις καὶ ἐπωφελὴς συνηγορία ὑπὲρ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἣν ἀνενώσεν ἡ εὐφυΐα τῶν περὶ τὸν Λεγκουβέ, Μιχελέταν, Λουδοβ. Ἰουρδάνον. Ἀλλ' οἱ δημοσιογράφοι οἱ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, οὕτως ἢ ἄλλως, ἀσχοληθέντες πολὺ ἀπέχουσι τοῦ νὰ συνεννοηθῶσι περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου ἀπελευθέρωσις. Ὅθεν οἱ μὲν ἀρκοῦνται ζητοῦντες πληρέστερον ἀγωγῆς καὶ ἐκπαιδεύσεως σύστημα ὑπὲρ τῆς γυναικός καὶ τὴν μετοχὴν αὐτῆς εἰς τὰς βιομηχανικὰς καὶ ἐπιστημονικὰς μαθήσεις. Οἱ δὲ, τὴν ἐννοίαν αὐτῶν μὴ δισκαφοῦντες, ζητοῦσιν ὑπὲρ τῆς γυναικός δικαιοματὰ ἀστυκὰ καὶ πολιτικὰ, ὅλως ἴσα τοῖς τῶν ἀνδρῶν. Ἀλλ' ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἱεχυμονεῖ καὶ θέλει γεννήσῃ ὅρη ὅλα τόμων, πρὶν ἢ λυθῇ διὰ τῆς νομοθεσίας.

Ἐν τούτοις καθῆκον εἶναι τῶν συγγραφέων τῶν πεποιθότων περὶ τῆς δικαιοσύνης τῶν ἀξιώσεων φύλου, ὅπερ δὲν ἀρκεῖται τοῦ λοιποῦ ν' ἀγαπᾶται καὶ νὰ ᾔηται ἐράσμιον, νὰ πράξωσι τὰ δέοντα, ὅπως αἱ ιδέαι αὐταὶ τῆς προόδου ἐμφιλοχωρήσωσιν εἰς τὰ ἦθη· ὅταν δὲ ἡ εὐλογος συζήτησις, ἡ ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τῆς καθόλου τῶν φύλων ἰσότητος, εἰσδύσῃ εἰς πάντα τὰ πνεύματα, τότε ἐγγὺς ἔσται ἡ λύσις. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲ νομίζω, ὅτι θέλει εἰσθαι ἂν οὐχὶ ὅλως σύμφωνος πρὸς τὰς εὐχὰς τῆς Κυρίας Δώρας Ἰστριάδος, τοῦλάχιστον λίαν συντελεστικὴ εἰς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῶν γυναικῶν.

Πόσον προσέθημεν ἀπὸ τοῦ Μεσαίωτος, ὅτε ὁ Ἄγ. Θωμᾶς διεσκέπτετο ἂν ἡ γυνὴ ἔχει ψυχὴν! Μάτην ὁ Μοντέσκιος λέγει « ἡ φύσις διακρίνασα τοὺς ἄνδρας διὰ τῆς ἰσχύος καὶ τοῦ λόγου, ἄλλα ὅρια εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν δὲν ἔθεσεν, εἰμὴ αὐτὴν τὴν ἰσχύον καὶ αὐτὸν τὸν λόγον. Εἰς δὲ τὰς γυναῖκας παρασχούσα τὴν χάριν, τέμα τῆς ὑπεροχῆς ταύτης αὐτὴν τὴν χάριν κατέστησε. » Μάτην καὶ ὁ Ρουσσώ τὸ αὐτὸ ἐμελλε νὰ θέσῃ ὅριον « ἡ γυνὴ ἐπλάσθη ἰδίᾳ ὅπως ἀρέσκη· τοῦτο δὲ εἶναι ἥττον ἄμεσος ἀνάγκη (δάνηρ) ἀρέσκει δι' αὐτὸ τοῦτο, διότι εἶναι ἰσχυρὸς » ὁ Ναπολέων ἐμελλε ν' ἀναφωνήσῃ

ἐν τῷ μέσῳ τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας « εἶ-
ναι τι οὐδόλως γαλλικόν, ἥτοι ὅτι ἡ γυνὴ δύνα-
ται νὰ πράττῃ ὅ,τι ἀρέσκῃ αὐτῇ. » Ὁ Κ. Βονάλδος
ἐμελλε νὰ κηρύξῃ « ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ δὲν εἶναι ἴσοι,
καὶ οὐδέποτε δύνανται νὰ ἐξισωθῶσιν » ἡ γυνὴ ὁ-
μως ἡρέμα ἀνέρχεται καὶ προβαίνει εἰς τὴν κατὰ-
κτησιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς. Ὅθεν τὸ ὑποτελὲς
τῆς γυναικὸς καθ' ἐκάστην ἀποβαίνει ἀρχὴ ἥτιον
ἀσφαλῆς. Πρὸς δὲ τὴν διψαν ταύτην τῆς ἰσότητος,
ἥς καθ' ἐκάστην ἡ γυνὴ φαίνεται ἀκόρεστος, οἱ
ἐναντίοι ἀπαντῶσι μὲν διὰ μειδιήματος, ἀλλ' ἐν-
δομούχως ἡ δικαιοσύνη λαλοῦσα λέγει ἡμῖν, διὰ
τί ὄχι ;

Ὁ Κ. Προυδὼν μόνος ἐπεχείρησε νὰ κατασκά-
ψῃ τὴν βάσιν καὶ νὰ κηρυνίσῃ διὰ παντὸς τὰς θεω-
ρίας ταύτας· ἀπέδειξε δὲ, κατὰ τὸν ἴδιον αὐτοῦ
τρόπον, ἥτοι προσποιητῶς, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογή-
σωμεν, τὸ τριπλῶς κατώτερον τῆς γυναικὸς, δια-
νοητικῶς λέγω, ἠθικῶς καὶ ὡς πρὸς τὴν σωματι-
κὴν ῥώμην. Ἡ δὲ Κ. Δώρα Ἰστριάς, ἥτις ὡς εἰκὸς
ἀντιτάσσεται αὐτῷ, ἀπολογεῖται ὑπὲρ τῆς γυναι-
κὸς κατὰ τὰ αὐτὰ, ἅπερ περιλαμβάνουσι, πάσας
τὰς δυνατὰς σχέσεις.

Παύοντες τὴν συζήτησιν περὶ τῶν δικαιωμάτων
τῆς γυναικὸς εἵμεθα διατεθειμένοι νὰ χορηγήσω-
μεν αὐτῇ, τὸ καθ' ἡμᾶς, πάντα τὰ μέσα τοῦ ν' ἀ-
ποκτήσῃ, ὅσα ὁμολογεῖ ὅτι ἐλλείπουσιν ἐν αὐτῇ,
πρὸ πάντων δὲ τὴν ἐκπαίδευσιν. Ἄς παιδευθῇ, καὶ
τὰ λοιπὰ θέλουσιν ἐπέλθαι αὐτῇ ἐκ περισσοῦ. Καὶ
ἐν αὐτῇ δὲ τῇ μᾶλλον δοκούσῃ, ἡ πραγματικῇ
ὑποτελείᾳ, καθ' ἥς παραπονεῖται, ἔχει μυρία μέσα
(ἐν πρὸ πάντων, περὶ οὗ οὐδέποτε λαλεῖ, καὶ ὅ-
περ εἶναι σχεδὸν ἀκαταμάχητον) τοῦ νὰ ἐπιβάλῃ
ἡμῖν τὰς παντοειδῆς αὐτῆς θελήσεις. Ἄν δὲν κυ-
βερῶν, βασιλεύει ὁμως· κατηγορεῖται δὲ ἐνίοτε εὐ-
λόγως, ὅτι καταχρᾶται τῇ ἀσθενείᾳ αὐτῆς. Ἐν δὲ
τῇ ἡμετέρᾳ λατινικῇ κοινωνίᾳ, ἡ προσωπικότης
τῆς γυναικὸς, τὸ αἶσθημα τῆς ἀξίας αὐτῆς, φέρε-
ται πολλάκις μέχρι ὑπερβολῆς, ὥς καὶ αὐτὴ ἡ Κ.
Ἰστριάς ὁμολογεῖ. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ πειραθῶμεν νὰ
καταλοχισθῶμεν ἐν σταυροφορίᾳ τινὶ ὑπὲρ τῆς ἐ-
λευθερίας τῶν γυναικῶν, φαίνεται, ὅτι εὐλογώτε-
ρον εἶναι νὰ περιστείλωμεν ὁπωσοῦν τὴν ἐμπνέου-
σαν τὸ ὠραῖον φύλον φιλαρχίαν. Ἀλλὰ πρέπει νὰ
κρίνωμεν τὴν συζήτησιν ἐκ περιωπῆς καὶ νὰ θεω-
ρήσωμεν τὴν κατὰστασιν τῶν γυναικῶν πασῶν τῶν
τάξεων κορῶν, συζύγων καὶ μητέρων καὶ ν' ἀνα-
γνωρίσωμεν, ὅτι πολλαχοῦ, πολλὰ ὀφείλομεν νὰ
πραυνώμεν, πολλὰ τραύματα νὰ θεραπεύσωμεν,

οἷα φαίνονται ἐν τῷ καλλίστῳ βιβλίῳ, *ἡ ἐργάτρια*,
τοῦ Κ. Ἰουλίου Σίμωνος· νὰ θεωρήσωμεν δὲ συγ-
γράμματα, οἷα *Αἱ γυναῖκες ὑπὸ γυναικός*, ὡς
προσκαλοῦντα ἡμᾶς νὰ ἐνασχοληθῶμεν περὶ ζή-
τήματος γονίμου καὶ σπουδαίου ὡς πρὸς ἡμᾶς.
Διότι νομίζω ὅτι ἡ εὐδαιμονία ἡμῶν θέλει ἐκ τού-
του αὐξήσῃ· ἄλλως ἤθελον καταταχθῇ μεταξὺ
τῶν ὀπκιδῶν τοῦ Μωάμεθ· διότι δὲν πρέπει νὰ ἡμε-
θα εὐτυχεῖς καθ' ἑαυτούς. Ἡ δὲ Κ. Δώρα Ἰστριάς,
δικαία, ἀγαθὴ καὶ πεφωτισμένη οὔσα, δὲν ἤθελεν
ἀνεχθῇ νὰ ἐλαττωθῇ, ἡ τόσον ἡδὴ μικρὰ μοῖρα τῆς
ἀρρενικῆς εὐδαιμονίας.

Ἄλλως τε ἡ πριγκήπισσα Δώρα Ἰστριάς οὔτε
ὄνειροπολεῖ, οὔτε ῥητορεύει ὡς ἄλλοι· διότι εἶναι
νοῦς πρακτικὸς, εὐθύς, οὔτε πλανώμενος ἐν χιμαί-
ραις, οὔτε μάτην φωνασκῶν. Εἶναι αὐτὴ ἡ φωνὴ
τῆς προόδου καὶ τὸ βιβλίον αὐτῆς εἶναι ἀξιολο-
γώτατον καὶ ὡς πρὸς τὰ περιεχόμενα καὶ ὡς πρὸς
τὸ εἶδος. Εὐσύντακτον ὃν εἶναι διδασκτικώτατον
ὡς πλήρης τις εἰκὼν τῆς καταστάσεως τῶν γυναι-
κῶν ἐν τῇ κεντρικῇ καὶ δυτικῇ Εὐρώπῃ. Περιέχει
κρίσεις προσωπικὰς περὶ πάντων τῶν συγγραμμά-
των, ἅτινα κατὰ τὸν καθ' ἡμᾶς αἰῶνα παρήγαγεν
ὁ γυναικεῖος κάλαμος· κρίσεις, λέγω, ἀκριβεῖς καὶ
πολλάκις λεπτὰς. Ἄν ὅλοι αἱ γυναῖκες, εἶχον τὴν
ἀξίαν τῆς Κ. Δώρας Ἰστριάδος, ἡ βασιλεία τῆς γυ-
ναικός, ἀπὸ φαντασιώδους, ἤθελε γίνεαι πραγμα-
τικὴ· οἱ δὲ ἄνδρες ἀκόπως ἤθελον ὑπακούει εἰς τὰς
βασιλίσσας ἐκείνας τῆς νοημοσύνης, τῆς καλλονῆς
καὶ τῆς ἀγαθότητος. Ἀλλ' ἡ Κυρία Δώρα Ἰστριάς
εἶναι ἐξοχὸς τις ἐξαιρέσις· ἐννοεῖ δὲ βεβχίως τοῦτο
καὶ αὐτὴ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἰταλίδων ἐκείνων, αἵτι-
νες, ὡς λέγει ἡ Κυρία Στενδάλ, ἀλογίστως παρα-
δίδονται εἰς τὰ πάθη αὐτῶν.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΔΑΥΡΙΑΚΟΣ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

Ψήφισμα τοῦ δήμου τῶν Αἰζωνέων.

Ο ἀξιότιμος πρέσβυς τῆς Ῥωσσίας ἐν Ἀθήναις
κόμης Βλουδῶφ, ἐκτελῶν ἀνασκαφὰς εἰς ἐν τοῦ
κτῆμα κείμενον κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄγρουσαν πρὸς
τὸ Σούνιον, εὗρε ψήφισμά τι πλείστου λόγου ἄξιον
τοῦ δήμου τῶν Αἰζωνέων, ὅπερ λαβὼν ὁ Κ. Ε.
Μύλλερ, ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφη-
μερίδι τῶν Παρισιῶν. Ἐπειδὴ δὲ φρονοῦμεν ὅτι
πᾶν τὸ ἀναγόμενον εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ἀρχαιολο-